

2. Ví dụ minh họa

Chủ đề: TÌM KIẾM SỰ HỖ TRỢ

Bài 11. TÌM KIẾM SỰ HỖ TRỢ KHI Ở NHÀ, Ở TRƯỜNG (3 tiết)

I. MỤC TIÊU

Với bài này, HS:

- *Nêu được một số tình huống cần tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường;*
- *Nêu được vì sao phải tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường;*
- *Thực hiện được việc tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.*
- *Về năng lực:*
  - + *Năng lực điều chỉnh hành vi:* Nêu được một số tình huống cần tìm kiếm sự hỗ trợ của người khác khi ở nhà, ở trường; thực hiện được việc tìm kiếm sự hỗ trợ của người khác khi ở nhà, ở trường.
  - *Về phẩm chất:*
    - + *Trách nhiệm:* Biết tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường và nhắc nhở bạn bè, người thân tìm kiếm sự hỗ trợ khi cần thiết.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên: SGK Đạo đức 2, bộ tranh về kỹ năng tự bảo vệ.

2. Học sinh: SGK Đạo đức 2, Vở bài tập Đạo đức 2 (nếu có).

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Khởi động

Hoạt động: *Quan sát tranh và trả lời câu hỏi.*

Mục tiêu: HS dựa vào kinh nghiệm cá nhân và việc quan sát tranh để chia sẻ cảm nhận khi gặp những tình huống nguy hiểm; qua đó các em thấy được sự cần thiết của việc tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

Tổ chức thực hiện:

1. GV tổ chức cho HS quan sát tranh vẽ trong SGK Đạo đức 2, trang 46 và trả lời các câu hỏi:

- *Nội dung từng tranh vẽ gì?*
- *Gặp tình huống như Na hoặc Bin, em cảm thấy thế nào?*

Quan sát các tình huống sau:

Gặp tình huống như Na hoặc Bin, em cảm thấy thế nào?

2. HS dựa vào kinh nghiệm cá nhân và hình ảnh trong tranh vẽ nêu cảm nhận của mình.

Gợi ý:

– Tranh 1: Na đang đứng gần và chứng kiến ngọn lửa bùng lên ở bếp ga. Nếu là Na, em sẽ thấy rất sợ vì ngọn lửa có thể bùng lên làm cháy đồ đạc trong nhà, thậm chí cháy nhà,... rất nguy hiểm.

– Tranh 2: Bin đang ôm bụng, mặt nhăn nhó, toát mồ hôi, có thể bạn đang bị đau bụng và cảm thấy rất khó chịu.

3. GV đặt thêm câu hỏi để HS suy nghĩ và trả lời: *Nếu em là Na hoặc Bin, em sẽ làm gì khi đó?*

Gợi ý:

– Nếu là Na, em sẽ hô thật to để gọi những người xung quanh giúp đỡ, hoặc em sẽ gọi điện ngay cho người thân để được hướng dẫn cách xử lý kịp thời,...

– Nếu là Bin, em sẽ lên thưa với cô giáo/nhờ bạn nói với cô/nhờ bạn đưa đến phòng y tế của trường/tự mình đến phòng y tế của trường để được giúp đỡ,...

4. GV nhận xét và tổng kết lại hoạt động.

Kết luận: Trong cuộc sống hằng ngày ở nhà hoặc ở trường, đôi lúc chúng ta sẽ gặp phải những khó khăn, nguy hiểm mà tự chúng ta không thể giải quyết được. Khi đó, chúng ta cần tìm kiếm sự hỗ trợ từ người khác.

Kiến tạo tri thức mới

Hoạt động 1: Tìm hiểu cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

1. Các bạn trong tranh đã gặp những khó khăn gì?

4

5

2. Kể thêm những tình huống em cần sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

3. Vì sao phải tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường?

Mục tiêu: HS kể được một số tình huống cần sự hỗ trợ và nêu được vì sao cần tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

Tổ chức thực hiện:

1. GV chia lớp thành các nhóm 2 – 4 HS, yêu cầu HS quan sát tranh trang 47, 48 trong SGK và trả lời câu hỏi: *Các bạn trong tranh đã gặp những khó khăn gì?*

2. GV tổ chức cho HS báo cáo kết quả thảo luận. GV đưa ra đáp án.

Gợi ý:

- Tranh 1: Bạn nữ bị một nhóm bạn chế giễu, không chơi cùng.
- Tranh 2: Bạn đang chơi thì bị ngã chảy máu.
- Tranh 3: Na đang ở nhà một mình thì có người lạ đến gõ cửa, yêu cầu mở cửa ra.
- Tranh 4: Bạn nữ bị một chú lớn tuổi có hành động vuốt ve thân mật khiến bạn ấy không thoải mái và lo lắng.
- Tranh 5: Bạn nam đang cùng mẹ lau cửa sổ nhưng chỗ bẩn ở trên cao, bạn không thể với tới được.

3. GV tổ chức cho cả lớp trao đổi:

- *Kể thêm những tình huống cần sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.*
- *Vì sao phải tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường?*

Gợi ý:

- Những tình huống em có thể cần sự hỗ trợ khi ở nhà hoặc ở trường là:
  - + *Em bị các bạn bắt nạt hoặc chứng kiến bạn mình bị bắt nạt.*
  - + *Em bị ngã, bị đau khi ở nhà/ở trường.*
  - + *Người lạ đến nhà yêu cầu em mở cửa.*
  - + *Em gặp bài khó không thể tự giải được.*
  - + ...
- Việc tìm kiếm sự hỗ trợ kịp thời sẽ giúp chúng ta tránh được những nguy hiểm và hậu quả đáng tiếc xảy ra.

4. GV nhận xét và tổng kết lại hoạt động.

Hoạt động 2: Tìm hiểu cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi gấp khó khăn ở nhà, ở trường.

Mục tiêu: HS biết được một cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi gặp khó khăn ở nhà, ở trường.

Tổ chức thực hiện:

1. GV yêu cầu HS quan sát tranh trang 49 SGK, thảo luận theo nhóm đôi và trả lời các câu hỏi:

– Hai bạn nhỏ trong tranh gặp phải khó khăn gì khi ở trường, ở nhà?

– Các bạn ấy đã từng bước giải quyết khó khăn ấy như thế nào?

2. GV tổ chức cho các nhóm HS trình bày kết quả thảo luận, các nhóm khác lắng nghe, bổ sung, góp ý.

Gợi ý:

a. Bạn nam gặp khó khăn khi đọc nhạc. Bạn ấy đã nhận ra khó khăn của mình là tập mãi không được; sau đó bạn ấy nghĩ đến người có thể giúp bạn ấy là bạn quản ca nên đã chủ động nhờ bạn quản ca giúp. Sau khi được giúp đỡ, bạn ấy đã cảm ơn bạn quản ca.

b. Bạn nữ phát hiện ra mình bị sốt khi đang ở nhà một mình. Bạn đã gọi điện thoại để báo cho mẹ biết. Nhờ vậy, mẹ bạn ấy đã về chăm sóc bạn ấy. Bạn ấy đã biết nói lời cảm ơn khi được mẹ chăm sóc kịp thời.

3. GV nhận xét và chốt lại:

Khi gặp khó khăn, các em có thể tìm kiếm sự hỗ trợ của thầy cô, bạn bè khi ở trường hoặc của cha mẹ, người thân khi ở nhà bằng cách gặp trực tiếp hoặc gọi điện thoại. Sau khi được hỗ trợ, các em cần chân thành cảm ơn người đã giúp đỡ mình vượt qua khó khăn.

Luyện tập

Hoạt động 1: Lựa chọn cách xử lí tình huống.

1. Quan sát tình huống 1 ở phần Khởi động và lựa chọn cách xử lí phù hợp.

Cách 1:

Cách 2:

Mục tiêu: HS lựa chọn được cách xử lí tình huống phù hợp liên quan đến việc tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường

Tổ chức thực hiện:

1. GV tổ chức cho HS xem 2 tranh về 2 cách xử lí tình huống ở phần Khởi động và lựa chọn cách xử lí phù hợp.

2. GV gọi một số HS nêu lựa chọn của mình và giải thích lí do vì sao em lựa chọn cách đó mà không chọn cách còn lại.

Gợi ý:

– Nên lựa chọn cách 2 vì nếu bạn nữ không gọi điện báo cho người thân thì ngọn lửa có thể bùng lên dẫn đến nhiều hậu quả nghiêm trọng như cháy đồ đạc, cháy nhà,... rất nguy hiểm. Nhờ việc gọi điện cho người thân, bạn ấy sẽ được hướng dẫn cách xử lí tình huống để tránh được những nguy hiểm đó.

3. GV có thể hỏi thêm: *Với tình huống trên, em còn có thể có cách xử lí nào khác?*

4. HS nêu ý kiến của mình dựa vào kinh nghiệm, điều kiện sống. Mọi ý kiến hợp lí đều được khuyến khích và ghi nhận (ví dụ: nếu HS sống ở khu chung cư, có thể báo với ban quản lý toà nhà, ấn chuông báo cháy; nếu HS sống ở nông thôn, em có thể hò to để nhờ hàng xóm giúp,...).

5. GV nhận xét và tổng kết hoạt động.

Hoạt động 2: Xử lí tình huống.

2. Nếu là các bạn trong tranh, em sẽ làm gì trong các tình huống sau?

3. Sắm vai xử lí tình huống của hoạt động 1 phần Kiến tạo tri thức mới.

Mục tiêu: HS nêu được cách xử lí tình huống liên quan đến việc tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường

Tổ chức thực hiện:

1. GV tổ chức cho HS quan sát tranh 1, 2 trang 50 SGK và thực hiện yêu cầu: *Nếu là các bạn trong tranh, em sẽ làm gì trong các tình huống sau?*

2. GV có thể gợi ý cho HS theo hệ thống câu hỏi:

– Từng bạn đang gặp phải khó khăn gì?

– Nếu em là các bạn, em sẽ làm gì?

3. GV tổ chức cho các nhóm báo cáo kết quả thảo luận, các nhóm khác góp ý, bổ sung.

Gợi ý:

– Tranh 1: Bạn nam đang chơi cầu lông thì không may, quả cầu bị vướng trên cành cây cao. Nếu em là bạn, em sẽ nhờ một người lớn lấy giúp, sau đó sẽ lễ phép cảm ơn người ấy.

– Tranh 2: Bạn nam không thể khoá được voi nước, nếu cứ để như vậy thì nước có thể chảy khắp nhà và rất nguy hiểm. Nếu là bạn ấy, em có thể gọi điện thoại cho người thân trong gia đình để nhờ giúp đỡ,...

Lưu ý: GV có thể cho các nhóm trả lời câu hỏi trên bằng các hình thức khác nhau: nhóm sắm vai, nhóm đưa ra ý kiến,...

4. GV tiếp tục cho HS sắm vai xử lí tình huống của hoạt động 1 phần Kiến tạo trí thức mới, sau đó nhận xét và tổng kết hoạt động.

Vận dụng

Hoạt động 1: Chia sẻ cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi gặp khó khăn ở nhà, ở trường.

Mục tiêu: HS biết thêm cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi gặp khó khăn ở nhà, ở trường.

Tổ chức thực hiện:

1. GV có thể cho HS chia sẻ cách tìm kiếm sự hỗ trợ theo trải nghiệm cá nhân hoặc chia lớp thành các nhóm và phát cho mỗi nhóm một bảng ghi sẵn 2 cột “Ở nhà” và “Ở trường”.

2. HS hội ý trong nhóm và ghi cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường vào bảng trong thời gian 5 phút. Đội nào ghi được nhiều cách tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường nhất sẽ là đội chiến thắng.

3. GV tổ chức cho các nhóm chia sẻ trước lớp và tổng kết hoạt động.

Hoạt động 2: Nhắc nhở các bạn và người thân tìm kiếm sự hỗ trợ khi cần thiết.

Mục tiêu: HS có ý thức nhắc nhở bạn bè, người thân tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

Tổ chức thực hiện:

1. GV tổ chức cho HS làm việc theo nhóm 4, yêu cầu mỗi nhóm bốc thăm chọn một trong số các tình huống do GV đưa ra.
2. Các nhóm thảo luận cách xử lí và sắm vai thực hành nhắc nhở bạn hoặc người thân tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.
3. GV mời một vài nhóm thực hành sắm vai trước lớp. Cả nhóm khác nhận xét, góp ý cách xử lí tình huống của nhóm bạn.

Hoạt động củng cố, dặn dò

Mục tiêu: HS ôn lại những kiến thức, kĩ năng đã học, liên hệ và điều chỉnh được việc làm của bản thân để tìm kiếm sự hỗ trợ ở nhà, ở trường khi cần thiết.

Tổ chức thực hiện:

1. GV nêu câu hỏi cho HS chia sẻ:

- Vì sao cần tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường?
- Nêu điều mà em cần thay đổi để tìm kiếm sự hỗ trợ khi ở nhà, ở trường.

Lưu ý: Mỗi HS có thể trả lời khác nhau dựa vào kinh nghiệm của các em.

2. GV tổ chức cho cả lớp đọc phần Ghi nhớ trong SGK *Đạo đức* 2, trang 51:

*Ở nhà hay ở trường
Có lúc gặp khó khăn
Bình tĩnh nhờ hỗ trợ
Của bạn bè, người thân.*

3. GV dặn dò HS:

- Em hãy nhớ tìm kiếm sự hỗ trợ mỗi khi gặp khó khăn ở nhà, ở trường
- Nhắc nhở các bạn và người thân thực hiện tìm kiếm sự hỗ trợ khi cần thiết.

Thư gửi các bậc cha mẹ học sinh

GV sử dụng *Thư gửi các bậc cha mẹ học sinh* để cùng phối hợp với gia đình HS trong những nội dung sau:

1. Phụ huynh thường xuyên nhắc nhở con biết tìm kiếm sự hỗ trợ ở nhà, ở trường khi cần thiết.
2. Phụ huynh quan sát và điều chỉnh kĩ năng tìm kiếm sự hỗ trợ của con khi cần thiết.